

Οικονομικά - Εταιρικά Νέα

Alex Muscatelli (Fitch): Τι βαθμό βάζει στην ελληνική ανάπτυξη του 2021 και του 2022

Πηγή: Οικονομικός Ταχυδρόμος

Ακόμα μία εκτίμηση έρχεται να προστεθεί στη λίστα των προβλέψεων που δείχνουν εκτόξευση του ρυθμού ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας το 2022, αλλά ήπια ανάκαμψη το 2021- και αυτό εξαιτίας των κοινωνικών περιορισμών και της ύφεσης του 2020. Ο αναλυτής της Fitch, Alex Muscatelli, μιλώντας στον «Οικονομικό Ταχυδρόμο» αναφέρει πως «αναμένουμε μια ισχυρή ανάκαμψη για αυτό το έτος, και η ανάκαμψη αναμένεται να ξεκινήσει από το δεύτερο τρίμηνο του τρέχοντος έτους, και ειδικά το τρίτο τρίμηνο».

Παρά την αναμενόμενη ανάκαμψη φέτος, ο μέσος ρυθμός ανάπτυξης το 2021 δεν θα είναι υψηλότερος από 3%, όπως ο εκτιμά ο Muscatelli και συνεχίζει ότι το ισχυρό αποτέλεσμα από την ανάπτυξη κατά το δεύτερο εξάμηνο του τρέχοντος έτους -και η συμβολή των επιχορηγήσεων της ΕΕ- θα αυξήσει το ΑΕΠ στο 7,6% το 2022.

«Ο Fitch επιβεβαίωσε την αξιολόγηση της Ελλάδας στα τέλη Ιανουαρίου στο BB, με σταθερή προοπτική. Αντικατοπτρίζει τους κινδύνους για τις οικονομικές προοπτικές, όπως και τον βαθμό εμπιστοσύνης στη βιωσιμότητα των δημόσιων οικονομικών της Ελλάδας, ακόμα και μετά το σοκ της πανδημίας», υπογραμμίζει και προσθέτει «το πραγματικό ΑΕΠ μειώθηκε κατά 8,2% το 2020, με έντονη πτώση των εξαγωγών- και των τουριστικών εισπράξεων. Αναμένουμε μια ισχυρή ανάκαμψη για αυτό το έτος, και η ανάκαμψη αναμένεται να ξεκινήσει από το δεύτερο τρίμηνο του τρέχοντος έτους και ειδικά το τρίτο τρίμηνο. Στην έκθεση μας για τις παγκόσμιες οικονομικές προοπτικές, έχουμε αναφέρει πως τα μέσα του τρέχοντος έτους είναι το σημείο στο οποίο οι περισσότερες ανεπτυγμένες οικονομίες θα είναι σε θέση να μειώσουν σημαντικά τα κοινωνικά μέτρα απόστασης», επισημαίνει και προσθέτει ότι «αναμένουμε τα διαθέσιμα κεφάλαια των επιχορηγήσεων από τα κονδύλια της ΕΕ θα καταβληθούν το 2021 και το 2022. Για την Ελλάδα, οι επιχορηγήσεις ανέρχονται σε περίπου 16 δισεκατομμύρια ευρώ (περίπου 9% του ΑΕΠ του 2019)». «Υποθέτουμε ότι το 10% αυτών των επιχορηγήσεων θα εκταμευθούν και θα χρησιμοποιηθούν φέτος και το 60% το 2022», συμπληρώνει ο Muscatelli.

Εκτιμά ότι παρά την αναμενόμενη ανάκαμψη φέτος, ο μέσος ρυθμός ανάπτυξης το 2021 δεν θα είναι υψηλότερος από 3%. Αντίθετα, το ισχυρό αποτέλεσμα από την ανάπτυξη κατά το δεύτερο εξάμηνο του τρέχοντος έτους και η συμβολή των επιχορηγήσεων της ΕΕ αναμένεται να αυξήσει το ΑΕΠ στο 7,6% το 2022.

Συνέχεια...

Ωστόσο, τονίζει πως αυτό είναι το βασικό μας σενάριο, και υπάρχουν κίνδυνοι για αυτό το σενάριο. Όπως υπογραμμίζει, πρώτα απ' όλα, και βραχυπρόθεσμα, το τρέχον υψηλό επίπεδο νέων μολύνσεων του κοροναϊού μπορεί να καθυστερήσει την επανέναρξη της οικονομίας. «Ο κύριος κίνδυνος που βλέπουμε για αυτό το έτος είναι η αργή διάθεση εμβολιασμών, όχι μόνο στην Ελλάδα αλλά και στους εμπορικούς εταίρους της Ελλάδας, οι οποίοι ενδέχεται επίσης να επιβραδύνουν τις αφίξεις τουριστών. Ένας άλλος κίνδυνος, πιο σημαντικός για τις προβλέψεις του επόμενου έτους, είναι ο αργός ρυθμός απορρόφησης των κονδυλίων της ΕΕ, γεγονός που θα επιβραδύνει την αύξηση της εγχώριας ζήτησης», δηλώνει στον «ΟΤ» ο Muscatelli.

Από την άλλη πλευρά, καταλήγει, έχουμε δει κάποιους ισχυρούς δείκτες δραστηριότητας για τη βιομηχανική παραγωγή σε όλη την Ευρώπη, συμπεριλαμβανομένης της Ελλάδας, που δείχνουν ότι οι επιχειρήσεις τουλάχιστον σε ορισμένους τομείς προσαρμόζουν τη λειτουργία τους σε αυτό το περιβάλλον. Η ταχύτερη απορρόφηση κεφαλαίων της ΕΕ θα μεταφράζεται σε υψηλότερη ανάπτυξη και μπορεί να βελτιώσει την αναπτυξιακή δυναμική της ελληνικής οικονομίας.

“Μέχρι τα μέσα καλοκαιριού η έγκριση του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης”

Τα γραφεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην Αθήνα επισκέφθηκε το πρωί ο αναπληρωτής υπουργός Οικονομικών, Θόδωρος Σκυλακάκης, αρμόδιος για το Ταμείο Ανάκαμψης, και παρέδωσε στον επικεφαλής της Αντιπροσωπείας της Επιτροπής στην Ελλάδα, Γιώργο Μοσχόβη, αντίτυπο του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0», το οποίο χθες βράδυ απεστάλη και αναρτήθηκε στο σύστημα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Όπως γράφει η Ναυτεμπορική, στο πλαίσιο αυτό, ο αναπληρωτής υπουργός Οικονομικών δήλωσε πως «το Εθνικό μας Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας “Ελλάδα 2.0” περιλαμβάνει 106 επενδυτικά προγράμματα και 67 μεταρρυθμίσεις που περιγράφονται και κοστολογούνται με ακρίβεια σε 4.104 σελίδες. Η Ελλάδα, που χάρη στη διαπραγμάτευση που έκανε ο Πρωθυπουργός, Κυριάκος Μητσοτάκης, έχει κερδίσει τους περισσότερους πόρους, κατά κεφαλήν, στην Ευρώπη από το Ταμείο Ανάκαμψης, είναι η δεύτερη χώρα που καταθέτει το τελικό της σχέδιο».

Ο κ. Σκυλακάκης ευχαρίστησε «για την πυρετώδη και δύσκολη δουλειά, που χρειάστηκε για να φτάσουμε ως εδώ, όλους όσους δούλεψαν μέχρι τώρα στην κοινή προσπάθεια»: τους υπουργούς και τις ομάδες των υπουργείων, τα μέλη της Εκτελεστικής Επιτροπής για το Ταμείο Ανάκαμψης, τον υφυπουργό Συντονισμού του Κυβερνητικού Έργου, Ακη Σκέρτσο, τον γ.γ. Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ, Δημήτρη Σκάλκο, τον προϊστάμενο του Οικονομικού Γραφείου του πρωθυπουργού, Αλέξη Πατέλη, τον πρόεδρο του Συμβουλίου Οικονομικών Εμπειρογνομόνων, Μιχάλη Αργυρού, τον γ.γ. Συντονισμού, Θανάση Κοντογεώργη, και τον διοικητή της Ειδικής Υπηρεσίας του Ταμείου Ανάκαμψης, Νίκο Μαντζούφα, «προπαντός όμως τον Πρωθυπουργό, Κυριάκο Μητσοτάκη, για την εμπιστοσύνη του και την καθοδήγησή του».

Όπως σημείωσε, το πρώτο βήμα έγινε. «Τώρα ακολουθεί το ακόμα δυσκολότερο έργο της απορρόφησης των τεράστιων πόρων του Ταμείου, που θα επιτρέψει στη χώρα να πραγματοποιήσει όχι απλώς μια δυναμική ανάκαμψη, αλλά να μπει σε μια μόνιμη μακροχρόνια πορεία ανάπτυξης και αλλαγής του παραγωγικού της μοντέλου, προς όφελος ολόκληρης της ελληνικής κοινωνίας. Το σχέδιό μας έχει την ωριμότητα που μας επιτρέπει από αύριο κιόλας να ξεκινήσουμε τα έργα και τις επενδύσεις του Ταμείου, με δικούς μας πόρους, μέχρι να φτάσουν τα χρήματα του Ταμείου, μετά την έγκριση του σχεδίου μας, που προβλέπεται θεσμικά να γίνει μέχρι τα μέσα του καλοκαιριού. Η πρόκληση είναι τεράστια, αλλά η ευκαιρία για την Ελλάδα μοναδική» τόνισε ο κ. Σκυλακάκης.

Νέα ψήφος εμπιστοσύνης από την S&P, αναβάθμισε τις ελληνικές τράπεζες

Μετά και την τελευταία αναβάθμιση της πιστοληπτικής ικανότητας της Ελλάδας, σε αύξηση των αξιολογήσεων των ελληνικών τραπεζών προχώρησε ο οίκος αξιολόγησης S&P.

Συγκεκριμένα, αργά χθες το βραδύ αναβάθμισε τη μακροπρόθεσμη πιστοληπτική ικανότητα (ICR) των ελληνικών τραπεζών κατά μία βαθμίδα, θέτοντας τις προοπτικές σε σταθερές.

Πιο αναλυτικά αύξησε το rating της Εθνικής Τράπεζας, της Eurobank και της Alpha Bank σε "B+" από "B" και της Τράπεζας Πειραιώς σε "B" από "B-". Όπως τόνισε ο οίκος, την περασμένη Παρασκευή αναβάθμισε την Ελλάδα λόγω της προσδοκίας της ότι οι κυβερνητικές πολιτικές θα κατευθυνθούν προς διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις, οι οποίες, μαζί με την αναμενόμενη χρήση κονδυλίων της ΕΕ, θα οδηγήσουν σε βελτιωμένη οικονομική απόδοση.

Αυτό, όπως πρόσθεσε, θα ενισχύσει τις επιχειρηματικές προοπτικές, την προσφορά πίστωσης και τη ζήτηση στην Ελλάδα και θα αυξήσει την όρεξη των επενδυτών για αγορά προβληματικών περιουσιακών στοιχείων των τραπεζών, βοηθώντας έτσι τις συστημικές τράπεζες να τα "ξεφορτώσουν" από τους ισολογισμούς τους.

Η ορατή αύξηση των εγχώριων καταθέσεων σε συνδυασμό με τη συνεχιζόμενη εκκαθάριση των ισολογισμών και οι νομισματικές εξελίξεις, συμπεριλαμβανομένης της πρόσβασης στη χρηματοδότηση TLTRO της ΕΚΤ, έχουν οδηγήσει σε βελτιώσεις στις μετρήσεις χρηματοδότησης και ρευστότητας για τις ελληνικές τράπεζες, όπως επεσήμανε, ενώ πρόσθεσε ότι "η ποιότητα κεφαλαίου των ελληνικών τραπεζών παραμένει χαμηλή, λόγω του υψηλού μεριδίου της αναβαλλόμενης φορολογίας DTC στις κεφαλαιακές τους βάσεις, ενώ παραγωγική τους ικανότητα περιορίζει την κεφαλαιοποίηση".

Πλέον, όπως σημειώνει, τα ρευστά περιουσιακά στοιχεία και των τεσσάρων συστημικών τραπεζών καλύπτουν τις βραχυπρόθεσμες ανάγκες χρηματοδότησής τους περισσότερο από επαρκώς. Οι ελληνικές τράπεζες έχουν επίσης αποκτήσει πρόσβαση σε χρηματοδότηση συμφωνιών επαναγοράς από διατραπεζικές αγορές στο εξωτερικό. Ως αποτέλεσμα, ο κίνδυνος ρευστότητας είναι ουδέτερος και αυτό αποτυπώνεται στην αξιολόγηση για τις Alpha Bank, Eurobank, Εθνική και Πειραιώς, οδηγώντας έτσι στην αναβάθμισή τους.

Σε ό,τι αφορά τα NPEs, η S&P αναφέρει πως οι ελληνικές τράπεζες, έχουν μειώσει την κληρονομιάς των κόκκινων δανείων κατά περισσότερο από 30 δις. ευρώ τα τελευταία τρία χρόνια. Έχουν αξιοποιήσει το σχέδιο "Ηρακλής" ενώ αναμένεται οι προσπάθειες αυτές να συνεχιστούν μέσω μεγάλων τιτλοποιήσεων NPE. Δεδομένου του πολύ μεγάλου όγκου των συνεχιζόμενων και των επερχόμενων πωλήσεων NPE, ο οίκος αναμένει ότι οι δείκτες NPE των τραπεζών θα συνεχίσουν να βελτιώνονται κατά τη διάρκεια του 2021 και του 2022, παρά τις νέες εισροές που θα προκύψουν λόγω της πανδημίας COVID-19.

Σε ό,τι αφορά τις εγχώριες καταθέσεις, ο οίκος σημειώνει ότι αυξήθηκαν κατά περισσότερο από περίπου 21 δις. ευρώ τα τελευταία δύο χρόνια και έφτασαν τα 173,7 δις. ευρώ στο τέλος του έτους 2020. Ο δείκτης δανείων προς καταθέσεις το 2020 βελτιώθηκε στο 90% από 103% το 2019.

Επιπλέον, το έκτακτο πρόγραμμα PEPP της ΕΚΤ, αναμένεται να συνεχίσει να απορροφά τα οικονομικά σοκ που οφείλονται στην πανδημία COVID-19, συμπεριλαμβανομένης της Ελλάδας. Η απόφαση της ΕΚΤ να θεωρήσει τα ελληνικά ομόλογα ως επιλέξιμα για το TLTRO ήταν αρκετά επωφελής για τις τράπεζες, ιδίως για το κόστος χρηματοδότησής τους. Εκτός από το waiver για τα ελληνικά κρατικά ομόλογα, η ΕΚΤ αποδέχεται τα ομόλογα του ελληνικού δημοσίου ως εγγύηση στις πράξεις επαναγοράς της, ενισχύοντας περαιτέρω την στήριξη της ρευστότητας στο τραπεζικό σύστημα. Ο συνολικός δανεισμός των τεσσάρων μεγαλύτερων τραπεζών μέσω του προγράμματος υπερέβη τα 40 δις. ευρώ στις 30 Μαρτίου 2021.

Ωστόσο, όπως τονίζει ο οίκος, η αποκατάσταση της κερδοφορίας και τα ακόμη αδύναμα κεφάλαια παραμένουν βασικές προκλήσεις για τις ελληνικές τράπεζες. Ακόμη και σε ένα πλαίσιο βελτίωσης των οικονομικών προοπτικών, οι ελληνικές τράπεζες έχουν πολύ δρόμο ακόμη για να βελτιώσουν την κερδοφορία τους. Η πίεση στα περιθώρια και στα έσοδα από προμήθειες θα επικρατήσει τουλάχιστον μέχρι το τέλος του 2022, όπως εκτιμά ο οίκος.

Παράλληλα, η αβεβαιότητα σχετικά με τον ρυθμό της ανάκαμψης της οικονομίας συνεχίζεται, δεδομένης της εμφάνισης διαδοχικών κυμάτων της πανδημίας στην Ελλάδα και των κύριων εμπορικών εταίρων, κάτι που θα μπορούσε να καθυστερήσει την ανάκαμψη στους τομείς των υπηρεσιών και του τουρισμού.

Η S&P αναμένει αύξηση του κόστους κινδύνου για τους επόμενους 12-18 μήνες για την κάλυψη των πρόσθετων προβλέψεων που απαιτούνται για την ολοκλήρωση των πωλήσεων NPE, ή για δάνεια υπό αναστολή, με το default rate να αναμένεται κοντά στο 25%. Το χαμηλότερο κόστος χρηματοδότησης και η σημαντική εξοικονόμηση κόστους, χάρη στις μειώσεις του αριθμού των καταστημάτων των τραπεζών και του προσωπικού που πραγματοποιήθηκαν τα τελευταία χρόνια, θα βοηθήσουν ωστόσο στην στήριξη της κερδοφορίας, αλλά μέχρι έναν βαθμό.

Pfizer: Πιθανόν χάπι για τον κορωνοϊό εντός του 2021

Ένα χάπι για την αντιμετώπιση του κορωνοϊού, το οποίο θα μπορεί να λαμβάνεται και στο σπίτι όταν πρωτοεμφανίζεται η νόσος, ενδεχομένως να έχει διαθέσιμο προς χρήση μέχρι το τέλος του 2021 η Pfizer.

Μιλώντας στο CNBC ο διευθύνων σύμβουλος της φαρμακοβιομηχανίας Άλμπερτ Μπουρλά, επισήμανε μάλιστα ότι η αντική θεραπεία αναμένεται να είναι αποτελεσματική και κατά των μεταλλάξεων του κορωνοϊού.

Όταν ρωτήθηκε για ένα άρθρο που δημοσιεύθηκε την Δευτέρα στην Telegraph, το οποίο ανέφερε ότι διεξάγονται κλινικές δοκιμές στις ΗΠΑ και στο Βέλγιο στις οποίες ενήλικοι εθελοντές λαμβάνουν χάπι για τη θεραπεία της νόσου Covid-19, ο Μπουρλά παραδέχθηκε ότι “είναι ακριβές” να πει κανείς ότι η Pfizer εργάζεται πάνω σε τέτοιου είδους θεραπείες.

Δύο δοκιμές

Ο Μπουρλά εξήγησε ότι η εταιρεία του πραγματοποιεί δοκιμές σε δύο αντικά φάρμακα, το ένα εκ των οποίων χορηγείται ενδοφλεβίως και το δεύτερο από το στόμα.

Όπως είπε, η Pfizer επικεντρώνεται στην εκ του στόματος επιλογή διότι «παρέχει πολλά πλεονεκτήματα», με κυριότερο ότι δεν απαιτεί τη μετάβαση σε νοσοκομείο ή άλλο πάροχο υπηρεσιών υγείας για τη λήψη της θεραπείας.

Η δυνατότητα να λάβει κάποιος αντική θεραπεία κατά του κορωνοϊού από το στόμα, στο σπίτι του, θα αλλάξει το «παιχνίδι», σύμφωνα με τον Μπουρλά.

Ερωτηθείς ποιο θεωρεί ως εύλογο χρονικό διάστημα για την ολοκλήρωση της κλινικής δοκιμής Φάσης 3 και τη διάθεση του χαπιού στην κοινότητα, ο Μπουρλά απάντησε: «Εάν όλα εξελιχθούν καλά... ελπίζω μέχρι το τέλος του έτους».

Ο διευθύνων σύμβουλος της Pfizer πρόσθεσε ότι η εταιρεία σχεδιάζει να παράσχει λεπτομερή ενημέρωση μέσα στο καλοκαίρι.

Λαγκάρντ: Η πρόοδος στον εμβολιασμό θα εκτινάξει την ανάπτυξη της οικονομίας στο δεύτερο εξάμηνο

Αισιόδοξη για την πορεία ανάκαμψης της ευρωπαϊκής οικονομίας εμφανίστηκε σήμερα η επικεφαλής της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας Κριστίν Λαγκάρντ, καθώς ο εμβολιασμός του πληθυσμού προχωρά με ταχύ ρυθμό.

Μιλώντας σε εκδήλωση στο Aspen security forum, η Κριστίν Λαγκάρντ εκτίμησε ότι η ευρωπαϊκή οικονομία θα ανακάμψει με πιο γρήγορο ρυθμό στο δεύτερο εξάμηνο του έτους, καθώς η σημαντική πρόοδος που έχει συντελεστεί στο μέτωπο των εμβολιασμών θα συμβάλει καθοριστικά στην επαναφορά της ομαλότητας. Ήδη, περίπου το 25% του πληθυσμού έχει κάνει τουλάχιστον μία δόση του εμβολίου, ενώ όπως ανέφερε η ίδια, σύμφωνα με όλες τις ενδείξεις, έως το τέλος Ιουνίου, τουλάχιστον το 70% του πληθυσμού θα έχει λάβει τουλάχιστον μία δόση. Όπως προσέθεσε, παρόλο που το τρίτο κύμα της πανδημίας έχει προκαλέσει κινδύνους για την υποχώρηση του ρυθμού ανάπτυξης της οικονομίας, χάρη στον εμβολιασμό διαφαίνεται πλέον φως στην άκρη του τούνελ. Για τον λόγο αυτό η ΕΚΤ δεν αναθεωρεί την πρόβλεψη της για ανάπτυξη 4% το 2021.

Παράλληλα η ΕΚΤ συνεχίζει τις αγορές ομολόγων από τη δευτερογενή αγορά στο πλαίσιο του προγράμματος πανδημίας, παρόλο που δέχεται κριτική ότι δεν τις αύξησε - όπως είχε υποσχεθεί- τον Μάρτιο. Άλλωστε φαίνεται ότι οι αποδόσεις των περισσότερων ομολόγων έχουν «τσιμπήσει». Βέβαια από την αρχή της κρίσης η ΕΚΤ έχει αγοράσει ομόλογα ονομαστικής αξίας τουλάχιστον 1 τρισ. ευρώ.

Την κριτική αυτή απέρριψε ως αβάσιμη με ανάρτηση της στο twitter το μέλος του δ.σ της ΕΚΤ Isabel Schnabel.

Στο Ηλεκτρονικό Σύστημα Συναλλαγών της Τραπέζης της Ελλάδος (ΗΛΑΤ) καταγράφηκαν συναλλαγές 130 εκατ. ευρώ, εκ των οποίων μόνον τα 38 εκατ. ευρώ αφορούσαν σε εντολές αγοράς. Η απόδοση του 10ετούς ομολόγου αναφοράς αυξήθηκε στο 0,96% από 0,93% έναντι -0,23% του αντίστοιχου γερμανικού, με αποτέλεσμα το περιθώριο να διαμορφωθεί στο 1,19%.

Στην αγορά συναλλάγματος, ελαφρώς ανοδικά κινείται το ευρώ έναντι του δολαρίου, καθώς νωρίς το απόγευμα η ισοτιμία ευρώ/δολ. κυμαίνονταν στο 1,2096 δολ. από 1,2089 δολ. όπου βρισκόταν όταν άνοιξε η αγορά. Η ενδεικτική τιμή για την ισοτιμία ευρώ/δολαρίου που ανακοινώνει η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα διαμορφώθηκε στα 1,2070 δολ.